

Yayın Dünyası

Murat Dirican



Kalpazanlar ve Eleştirmenler
Anthony Grafton
Çeviri: Emre Yalçın
Dost Kitabevi Yay.
131 sayfa, Ankara,
Mart 1998

Tarihte, kalp para kadar kalp metin de üretilmiştir. Belli bir iktidara meşruiyet sağlamak, belirli bir kültüre ayrıcalık tanımak, ya da bir topluluğa geçmiş yaratmak için 'bulunuveren' belgeler, kitaplar vardır. Bu belgeler ve kitaplar, nedense bilinemedik dillerde yazılmış, tarihin köşelerine sıkışmış, kütüphanelerde unutulmuş, ve yine nedense, bazı alimler tarafından, gerektiğinde 'keşfedilmişlerdir'.

Yüce amaçlara hizmet eden kalpazanların yanı sıra, bireysel ve tümüyle maddi amaçlara hizmet edenler de vardır: Mesleğinde yükselmek isteyenler gibi. Öte yandan bu belgeleri ve kitapları masaya yatıran bilginler, dilciler, âlimler bulunur. Belgelerin kalp olduğunu tescil etmeye çalışır, bunun için de ayrıntılı yöntemler geliştirirler. İşte Grafton, kitabında bizi ayrıksı, ayrıksı olduğu kadar büyüleyici de olan büyük metin kalpazanlarının tarihine götürüyor. Erasmus'tan Chatterton'a, namuslu kalpazandan namussuzuna, bu kavramların nasıl anlam kaymasına uğradığını da göstererek, sıra dışı dehalarla tanıştırıyor bizi. Tarihin, geçmişin bilgisinden bir bilim olmaya doğru tutkulu ilerleyişi, hakikat ve gerçeklik üzerine soruları da barındırıyor.



Ortakyaşar İnsan
Joël de Rosany
Çeviri: İsmet Birkan
373 sayfa, İstanbul,
Nisan 1998

Ortakyaşar İnsan'da Joël de Rosany, "Geleceğin insanı nasıl bir şey

olacak" sorusunu inceliyor. Ne biyoteknoloji, ne de robot... Rosany'e göre ortakyaşar insan olacak bu varlık. Doğuşuna katkıda bulunduğu bir makro-organizmayla sıkı ortakyaşar ilişkileri içinde yaşayacak, etten kemikten duygulu bir varlık. Adı geçen makro-organizmaya insanlardan ve onun yarattığı makinelerden, uluslardan ve büyük iletişim ağlarından oluşan bütünü temsil ediyor. Rosany, geleceğe doğru bu heyecan verici yolculuk boyunca, siber-canlı adını verdiği, yerküre üzerinde canlılığın evriminin bugünkü biçimi olarak sunulan, bu yeni kolektif varlığın sahneye çıkışını belirleyen hem mekanik ve biyolojik, hem de bilişimsel devrimleri anlatıyor. Öyküsünü pek çok güncel somut örneğe dayanarak, insanların gezegen ölçeğinde bir beyne bağlanması, ya da yapay canlılık yaratma olanağının ele geçirilmesi gibi adımların, nasıl şimdiden siber-canlılığın doğuş sürecinin belirleyici aşamalarını oluşturduğunu gösteriyor. Üçüncü binyle yöneltilen bu bakış gerçekte, bilim ve teknolojinin boyutlarını aşılıyor. Yarının dünyası için gerekli olacak siyasal ekonomik, ekolojik ve kültürel yaklaşımları da aydınlatıyor.



Evrenin Kökeni
John D. Barrow
Çeviri: Sinem Gül Varlık
Varlık Yayınları
142 sayfa,
İstanbul 1998

"Bu küçük kitabın amacı, başlangıç düzeyindekiler için, Başlangıç'a dair küçük bir öykü anlatmak. Evrenin erken tarihi hakkında ne gibi kanıtlara sahibiz? Evrenin başlangıcıyla ilgili en yeni kuramlar nelerdir? Bu kuramları gözlemlerle sınavabilir miyiz? ve bizim kendi varlığımızın bunlarla bağlantısı nedir? Bunlar, zamanın kökenine yapacağımız yolculukta karşılaşacağımız sorulardan bir bölümü.

Kitabımda en yeni spekülasyon kuramları sunacağım, ve yol boyunca, 1992 baharında büyük bir coşkuyla karşılanan COBE uydusunun gözleminin önemini açıklayacağım." diyor John D. Barrow kitabına yazdığı önsözde. COBE uzay sondaj aracının gönderdiği veriler, Evrenin başlangıcında gerçekleştiği varsayılan Büyük Patlama'nın doğruluğunu kanıtlamakla kalmayıp, aşağı yukarı astronomların hesapladığı zamanda olduğunu da gösterince, bilim çevrelerinde büyük bir heyecan yaşanmıştı.

İngiltere'deki Sussex Üniversitesi'nde astronomi profesörü olan Barrow, COBE'nin verilerini betimlerken, bu bilgilerin zamanın başlangıcında meydana gelen olaylara nasıl ışık tuttuğunu açıklıyor.



Tarih Eğitimi ve Tarihte "Öteki" Sorunu
Sempozyum Bildirileri
Tarih Vakfı Yurt Yay.
265 sayfa, İstanbul,
Ağustos 1996

Tarih Vakfı'nın 8-10 Haziran 1995'te Boğaziçi Üniversitesi'nde "Tarih Eğitimi ve Tarihte 'Öteki' Sorunu" başlığı altında düzenlemiş olduğu 2. Uluslararası Tarih Kongresi'nde sunulan bildiriler, aynı adı taşıyan bir kitapta toplandı. Yüzyılın son on yılında yaşanan etnik, dinsel ve siyasal parçalanmaların yarattığı dalgalanmalar dünya gündemine yepyeni sorunlar getirirken, imparatorlukların parçalanmasıyla kurulan ulusal devletler de sorgulanmaya başlandı. Yüzyıllardır bir arada yaşayan halklar birbirine yabancılaştı. Almanya, Bulgaristan, Türkiye, Yunanistan ve çeşitli Türk Cumhuriyetlerinden gelen tarihçi ve eğitimciler, bu kongrede bu sorunların önemli bir bileşenini, 'öteki' olma sorununu, ders kitapları, tarih yazımı ve yeni açılımlar çerçevesinde değerlendirdiler. Kitapta, milliyetçi tarih yazımının ortaya çıkardığı sorunlardan Sovyet dönemi sonrası Türk Cumhuriyetlerindeki kimlik arayışlarına, Türk tarih ders kitaplarındaki "Yunanlı" imgesinden Sırp ders kitaplarındaki "Osmanlı" eleştirilerine değin ilginç ve çarpıcı konuları barındıran yirmi yedi bildiri yer alıyor.



Geometrinin Gizli Yüzü
David Wells
Geometri
Çeviri: Selçuk Alsan
Sarmal Yayınevi
352 sayfa, İstanbul,
1998



İnsan ve İnsanlar
Çiğdem Kağıtçıbaşı
Psikoloji
Evrim Yayınları
357 sayfa, İstanbul,
Mart 1998



Kesintisiz Öğrenme
Mürin Serkan Eğitim
Alfa Yayınları
290 sayfa, İstanbul,
Ağustos 1998



Nasıl Bir Eğitim Sistemi
Eğitim Sempozyumu
1997 Bildirileri
Bilgisayar Yayınları
574 sayfa, İzmir,
1998

Günlerin Getirdiği Sözen Söze
Nurullah Ataç Deneme
Yapı Kredi Yayınları
269 sayfa, İstanbul,
Mayıs 1998



Sessiz Soru
Talat Halman Şiir
Bilgi Yayınevi
148 sayfa,
Ankara,
Haziran 1998



Uğur Felsefe Öğreniyor
Hüseyin Batuhan Felsefe
Bulut Yayınları
343 sayfa,
İstanbul,
Haziran 1998



Yavaş Akımlarda Isı Aktarımı
Gönec Arın Kimya
Bilim Yayınları
212 sayfa, Ankara,
Temmuz 1998

